

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-3219

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 punktu ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. gegužės 8 d. sprendimo Nr. SV-S-1217 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.8 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3219 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nustatyta, kad slaugantis šeimos narį apdraustasis asmuo ligos išmoką iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų turi teisę gauti ne ilgiau kaip 7 kalendorines dienas, o slaugantis vaiką iki 14 metų – ne ilgiau kaip 14 kalendorinių dienų. Ilgesnį ligos išmokos mokėjimo laikotarpį vaiko slaugymo atveju lemia vaiko, kaip labiau socialiai pažeidžiamo asmens, interesai, jo dėl amžiaus ribotos galimybės ir gebėjimai pasirūpinti savimi. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme įtvirtinta pareiga vaiko tėvams ar kitiems atstovams pagal įstatymą pasirūpinti, kad vaikas iki 6 metų be objektyvios būtinybės neliktų be vyresnių kaip 14 metų asmenų priežiūros. Atsižvelgiant į nurodytus argumentus, galima teigti, kad išmokos mokėjimo trukmė, jei slaugomas vaikas iki 14 metų, galiojančiu teisiniu reguliavimu pagrįstai nustatyta ilgesnė.

2. Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jei apdraustasis asmuo slaugo sergantį šeimos narį, išmoka iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų jam pradedama mokėti nuo pirmos slaugymo dienos ir mokama ne ilgiau kaip 7 kalendorines dienas. Įstatymo projektu siūloma nustatyti dvigubai ilgesnį iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų apmokamą sergančio šeimos nario slaugymo laikotarpį, t. y. 14 kalendorinių dienų, dėl kurio padidėtų Valstybinio socialinio draudimo fondo išlaidos. Preliminariais Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, Įstatymo projektui įgyvendinti reikėtų apie 0,3 mln. eurų papildomų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų per metus. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad „<...> įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kai išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas,

kuriam įgyvendinti reikia lėšų, bet tokių lėšų neskiriama arba jų skiriama nepakankamai“ (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas „Dėl kai kurių teisės aktų, kuriais reguliuojami valstybės tarnybos ir su ja susiję santykiai, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams“), „teisės norma, kuria valstybė prisiima atitinkamą įsipareigojimą, <...> turi būti paremta materialiniais ir finansiniais ištekliais“ (Konstitucinio Teismo 1996 m. lapkričio 12 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų“ 8 straipsnio penktosios dalies ir 19 straipsnio pirmosios dalies normų atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“). Įvertinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. sausio 1 d. pradėtų įgyvendinti šešių struktūrinių reformų, didinančių ekonomikos augimo potencialą ir ilgalaikį valdžios sektoriaus finansų tvarumą, kaštus bei Vyriausybės prisiimtus ir teisės aktais nustatytus įsipareigojimus, galima teigti, kad išnaudoti viso 2019–2021 m. laikotarpio valdžios sektoriaus išlaidų limitai, nustatyti pagal Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatyme įtvirtintas fiskalinės drausmės taisykles. Todėl šiuo laikotarpiu prisiimti papildomų finansinių įsipareigojimų, numatytų Įstatymo projekte, nebus finansinių galimybių.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras